

УХВАЛА

03 лютого 2021 року м. Київ № 640/22936/20

Окружний адміністративний суд міста Києва у складі судді Боєрицевої М.А., розглянувши в порядку спрощеного провадження матеріали справи

за позовом Товариства з обмеженою відповідальністю "Місто ТВ Сервіс"

до Комісії з акредитації організації колективного управління при Міністерстві розвитку економіки, торгівлі і сільського господарства України,

Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України,

третя особа яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору, на стороні відповідача: Громадська спілка "Коаліція аудіовізуальних і музичних прав"

про визнання протиправним та скасування рішення, зобов'язання вчинити дії,

В С Т А Н О В И В:

Товариство з обмеженою відповідальністю "Місто ТВ Сервіс" звернулося до суду з позовом, в якому просить:

визнати протиправним та скасувати рішення Комісії з акредитації організації колективного управління Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 30.07.2019 про акредитацію організації колективного управління громадської спілки "Коаліція аудіовізуальних і музичних прав" у сфері обов'язкового колективного управління "кабельна ретрансляція об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, крім прав організації мовлення щодо їхніх власних програм (передач мовлення)",

визнати протиправним та скасувати наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 10.09.2019 № 14 "Про акредитацію організації колективного управління".

Ухвалою суду від 21.10.2020 відкрито провадження у справі та призначено розгляд справи за правилами спрощеного позовного провадження.

20.11.2020 відповідачем подано відзив на позов. Одночасно відповідач просить суд залишити позовну заяву без розгляду. В обґрунтування причин пропуску строку звернення до суду відповідач зазначає, що у відповідності до положень статті 16 Закону України "Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав" з 02.09.2019 оскаржуване рішення за результатами засідання Комісії з акредитації організації колективного управління Міністерства економіки від 30.07.2019 було доведено до широкого загалу, і саме з цієї дати організації, що брали участь у конкурсі та користувачі, могли (повинні були) дізнатися про ймовірне порушення своїх прав, свобод чи інтересів та відповідно його оскаржити в адміністративному або судовому порядку.

14.12.2020 від третьої особи надійшло клопотання про залишення позову без розгляду. В обґрунтування причин пропуску строку звернення до суду третя особа зазначає, що Закон України "Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав" набув чинності 22.07.2018, його було належним чином офіційно оприлюднено 21.07.2018 у газеті "Голос України" № 133, а тому із вказаної дати позивач отримав можливість ознайомитися з обставинами прийняття майбутніх оскаржуваних рішень й наказу.

Від позивача надійшли пояснення щодо поданої заяви про залишення позову без розгляду, в яких позивач зазначає аналогічну позицію, зазначені в позовній заяві та яка була вжита судом до уваги під час вирішення питання про відкриття провадження у справі. Так, представник позивача казав, що 25.05.2020 від третьої особи надійшов лист від 13.05.2020 № 219-13/05/20 з вимогою укладення договору про надання дозволу на кабельну ретрансляцію об'єктів авторського права і суміжних прав, посилаючись на те, що третя особа - акредитована організація у сфері обов'язкового колективного управління "кабельна ретрансляція об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, крім прав організації мовлення щодо їхніх власних програм (передач мовлення)". У відповідь, позивач просив третю особу надати йому копію прийнятого рішення. Лист третьої особи № 05-08/07/20 від 08.07.2020 з копією наказу Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 10.09.2019 № 14 позивач отримав 11.07.2020.

Одночасно позивач зазначає, що у Прикінцевих та перехідних положеннях Закону України "Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав" не відображені норми щодо оригінованих чи конкретних строків прийняття рішення про акредитацію організації колективного управління у визначених законодавством сферах колективного управління. Враховуючи наведену законодавчу невизначеність, позивач не мав об'єктивної можливості, а тому і не був зобов'язаний передбачити момент прийняття оскаржуваних рішень відповідачем і, як наслідок, дізнатися про порушення своїх прав та законних інтересів з 02.09.2019, моменту оприлюднення результатів засідання Комісії з акредитації організації колективного управління Міністерства економіки від 30.07.2019.

Суд бере до уваги наведену позицію позивача та зазначає наступне.

Частиною першою статті 122 Кодексу адміністративного судочинства України встановлено, що позов може бути подано в межах строку звернення до адміністративного суду, встановленого цим Кодексом або іншими законами.

Правові та організаційні засади колективного управління майновими правами об'єктів авторського права і (або) суміжних прав в Україні визначає Закон України "Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав".

Відповідно до частини дев'ятої статті 16 Закону України "Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав" за результатами конкурсу Установою розміщує на своєму веб-сайті рішення про акредитацію організації колективного управління.

Прийняте рішення може бути оскаржено до Установи іншими організаціями, що брали участь у конкурсі, протягом п'яти робочих днів з дня оприлюднення такого рішення. Скарги розглядаються протягом 15 днів з дня їх надходження.

Прийняте рішення про акредитацію організації колективного управління затверджується наказом Установи.

Таким чином, Законом України "Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав" визначено порядок оскарження рішення про акредитацію організації колективного управління іншими організаціями, що брали участь у конкурсі.

Разом з тим, позивач є провайдером програмних послуг та не прийняв участі у конкурсі на визначення акредитованої організації колективного управління, а тому суд критично ставиться до посягання відповідача на наведену статтю Закону, оскільки вона не поширюється на позивача в частині порядку оскарження спірних рішень.

При цьому, Законом України "Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав" не встановлено строків щодо оскарження до суду рішення Комісії з акредитації організації колективного управління Міністерства економічного розвитку і торгівлі України та наказу Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України про акредитацію організації колективного управління, а тому до спірних праводійсних підлягають застосуванню загальні строки звернення до суду, визначені Кодексом адміністративного судочинства України.

Відповідно до частини другої статті 122 Кодексу адміністративного судочинства України дія звернення до адміністративного суду за захистом прав, свобод та інтересів особи встановлюється шестимісячний строк, який, якщо не встановлено інше, обчислюється з дня, коли особа дізналася або повинна була дізнатися про порушення своїх прав, свобод чи інтересів.

Як зазначає позивач, про обставини визначення Громадської спілки "Коаліція аудіовізуальних і музичних прав" акредитованою організацією у сфері обов'язкового колективного управління Товариству з обмеженою відповідальністю "Місто ТВ Сервіс" стало відомо 25.05.2020, отримавши листа від третьої особи від 13.05.2020 № 219-13/05/20 з вимогою укладення договору про надання дозволу на кабельну ретрансляцію об'єктів авторського права і суміжних прав. Після отримання копії наказу (11.07.2020) позивач звернувся до суду.

Відповідно до частин першої, другої статті 77 Кодексу адміністративного судочинства України, кожна сторона повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення, крім випадків, встановлених статтею 78 цього Кодексу. В адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дій чи бездіяльності покладатися на відповідача.

Статтею 90 Кодексу адміністративного судочинства України передбачено, що суд оцінює докази, які є у справі, за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на їх безпосередньому, всебічному, повному та об'єктивному дослідженні. Жодні докази не мають для суду наперед встановленої сили. Суд оцінює належність, допустимість, достовірність важного доказу окремо, а також достатність і взаємний зв'язок доказів у їх сукупності. Суд надає оцінку як зібраним у справі доказам в цілому, так і кожному доказу (групі однотипних доказів), що містяться у справі, мотивувє відхилення або врахування кожного доказу (групи доказів).

Згідно з частиними першою та другою статті 9 Кодексу адміністративного судочинства України, розгляд і вирішення справ в адміністративних судах здійснюються на засадах змагальності сторін та свободи в наданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості. Суд розглядає адміністративні справи не лише як за позовною заявою, поданою відповідно до цього Кодексу, в межах позовних вимог.

Судом з матеріалів справи не встановлено, а відповідачем не доведено факту повідомлення позивача щодо прийнятих спірних рішень. Також відповідачем та третьою особою не спростовано належними доказами тих обставин, що позивач був раніше ознайомлений з прийнятими відповідачем рішеннями/наказом.

При цьому, суд не бере до уваги доводи третьої особи відносно того, що позивач з дати набрання чинності Законом України "Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав" отримав можливість ознайомитися з обставинами прийняття майбутніх оскаржуваних рішень й наказу, оскільки право звернення до суду виникає після наявності порушення права у особи, що в даному випадку є прийняття спірних рішень та наказу.

З урахуванням наведеного та враховуючи, що до суду з даним позовом позивач звернувся 28.09.2020, суд приходить до висновку, що позивачем не було пропущено строк звернення до суду.

Судом також враховується те, що статтею 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) гарантується право на справедливий і публічний розгляд справи упродовж розумного строку належним і беспристрасним судом, встановленим законом, при визначенні цивільних прав і обов'язків особи чи при розгляді будь-якого кримінального обвинувачення, що пред'являється особі.

Згідно із статтею 17 Закону України "Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини", суди застосовують при розгляді справ Конвенцію та практику Суду як джерело права.

Так, у рішенні Європейського суду з прав людини у справі Lilián проти Туреччини, правило встановлення обмежень доступу до суду у зв'язку з пропуском строку звернення повинно застосовуватися з певною гнучкістю і без надзвичайного формалізму, воно не застосовується автоматично і не має абсолютного характеру; переважати його виконання слід звертаючи увагу на обставини справи.

Суд зазначає, що правова природа строку звернення до суду дозволяє констатувати, що запровадження строку, в межах якого фізична або юридична особа, орган державної влади та місцевого самоврядування можуть звернутися до суду з позовом обумовлено передусім необхідністю дотримання принципу правової визначеності, що є невід'ємною складовою верховенства права.

Відповідно до частин першої, другої статті 6 Кодексу адміністративного судочинства України, суд при вирішенні справи керується принципом верховенства права, відповідно до якого, зокрема, людина, її права та свободи визнаються найвищими цінностями та визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Суд застосовує принцип верховенства права з урахуванням судової практики Європейського суду з прав людини.

Проаналізувавши у сукупності наведені сторонами докази, виходячи з системного аналізу положень чинного законодавства України, суд прийшов до висновку, що строк на звернення до суду позивачем не пропущено, а тому, суд відмовляє у задоволенні клопотань Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України та Громадської спілки "Коаліція аудіовізуальних і музичних прав" про залишення позову без розгляду з підстав, передбачених пунктом 8 частини першої статті 240 Кодексу адміністративного судочинства України.

Керуючись ст.ст. 123, 240, 241-243, 248, 256 КАС України, суд, -

УХВАЛИВ:

У задоволенні клопотань Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України та Громадської спілки "Коаліція аудіовізуальних і музичних прав" про залишення позову без розгляду відмовити.

Ухвала, відповідно до ч. 1 ст. 256 КАС України, набирає законної сили негайно з моменту її проголошення та оскарженню не підлягає.